

औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिद सुधार योजना

२०७५/८०-२०८३/८४

सूदुरपञ्चिम प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
धनगढी, कैलाली
असोज, २०७९

औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिद सुधार योजना

(२०७९/८० – २०८३/८४)

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार

सामाजिक विकास मन्त्रालय

धनगढी, कैलाली

असोज, २०७९

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
धनगढी, कैलाली
नेपाल

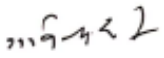
प्राक्कथन

नेपालको संविधानले स्वास्थ्यलाई मौलिक हकको रूपमा अँगाल्दै सबै नागरिकलाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरेको छ। स्वास्थ्य क्षेत्रमा सबैको समान पहुँचको व्यवस्था गर्ने, प्रत्येक नागरिकलाई आफ्नो स्वास्थ्य उपचारको बारेमा जानकारी पाउने र कसैलाई पनि राज्यबाट प्रदान गरिने स्वास्थ्य सेवाबाट वञ्चित नगरिने व्यवस्था संविधानले सुनिश्चित गरेको छ। यसका लागि राज्यका सबै तहबाट स्वास्थ्य क्षेत्रमा लगानी गरि सर्वसुलभ र भरपर्दो स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न तथा देशको दिगो विकासमा टेवा पुर्याउन जरुरी छ। उक्त कार्यका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रको सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ। तीन तहका सरकारहरू बीचको अधिकारको बाँडफाँड तथा कार्य विभाजन अन्तर्गत रहेर आ/आफ्नो तहबाट औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको उचित खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन गर्नु सबैको दायित्व हुन आउँछ।

यसै परिप्रेक्ष्यमा यस मन्त्रालयले उपलब्ध स्रोत र साधनको व्यवस्थापन गर्न वित्तीय व्यवस्थापनका साथै खरिद तथा आपूर्तिलाई पनि व्यवस्थित गर्नु पर्ने हुन्छ। यसका लागि संघीय तहमा निर्माण भएका नीति, नियम, कानून र मापदण्डलाई आत्मसाथ गर्दै र प्रादेशिक आवश्यकतालाई मध्यनजर गर्दै स्वास्थ्य क्षेत्रको खरिदमा गर्नु पर्ने आवश्यक सुधारहरू पहिचानमा यस मन्त्रालय सफल भएको छ। यी नै आवश्यकता र चुनौतीहरूको समाधानका लागि "औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिद सुधार योजना (२०७९/८० – २०८३/८४)" तयार गरिएको छ। यस सुधार योजनाको सफल कार्यान्वयनले यस प्रदेशको औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनमा सुधार हुनुका साथै वित्तीय सुशासनमा सुधार आउने अपेक्षा गरिएको छ।

यस खरिद सुधार योजनाको अपेक्षित परिणामहरू हासिल गर्न यस मन्त्रालय मातहतका निकायहरू एवं स्थानीय तहहरूले पनि आपसी समन्वयमा सहकार्य गरि आ/आफ्नो जिम्मेवारी बहन गर्नुहुनेछ भन्ने आशा गरेको छु। साथै संघीय स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट पनि आवश्यक मार्गदर्शन तथा सहयोगको अपेक्षा गर्दछु। अन्तमा यो खरिद सुधार योजना तयार गर्न योगदान दिनुहुने सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

मिति २०७९।०६।०५

(गोविन्द राज वोहरा)
माननीय मन्त्री
सामाजिक विकास मन्त्रालय

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
धनगढी, कैलाली
नेपाल

कृतज्ञता

राज्यबाट गरिने खर्चमध्ये हरेक वर्ष ठूलो धनराशि सार्वजनिक खरिद मार्फत भइरहेको हुन्छ। त्यस्ता खर्चहरू पूर्णतः सरकारले जनतालाई पुर्याउनु पर्ने दायित्वकै लागि हुने गर्छ भने ती दायित्वमध्ये संविधानले प्रत्याभूत गरेको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्न पाउने प्रत्येक नागरिकको अधिकार पनि हो। आधारभूत स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापनको क्रममा हुने विभिन्न कार्यहरूमध्ये महत्वपूर्ण कार्यहरू औषधिजन्य मालसामान खरिद, भण्डारण तथा वितरण सम्बन्धी कार्य पर्दछन्। सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन अहिले ठूलै चुनौतीको रूपमा रहेको कुरालाई मध्यनजर गर्दा औषधिजन्य मालसामान खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन गर्नु त्यति सहज छैन।

सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापनको लागि सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, कार्य विभाजन २०७४, सुदूरपश्चिम प्रदेश सार्वजनिक खरिद नियमाली २०७४ को व्यवस्था गरिएको छ। त्यस्तै औषधिजन्य मालसामान खरिदका लागि संघीय तहमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र स्वास्थ्य सेवा विभागले विभिन्न मार्गदर्शक दस्तावेजहरू तयार पारेको छ। प्रचलित ऐन, नियम तथा दस्तावेजहरूलाई आधार बनाई यस प्रदेशले पनि औषधिजन्य मालसामान खरिद, भण्डारण तथा वितरण गर्दै आइरहेको छ।

आ. व. २०७५/७६ देखि स्वास्थ्य क्षेत्रमा पूर्ण रूपले संघीय प्रणाली स्थापना भई कार्यान्वयन भइरहेको र सोही अनुरूप यस सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गत सबै स्वास्थ्य सामग्री खरिद गर्ने निकायहरूबाट औषधिजन्य मालसामान खरिद हुँदै आइरहेको छ। यद्यपि ती मालसामानहरूको प्रभावकारी खरिद तथा निरन्तर आपूर्ति व्यवस्थापनमा चुनौती पनि देखिएका छन्। खरिद गर्नु पूर्व आवश्यकताको पहिचान, परिमाण निर्धारण, प्राविधिक विवरण, लागत अनुमान तयार गर्ने देखि सम्झौता व्यवस्थापन, गुणस्तर यकिन लगायत सेवा प्रदान गर्ने स्थानसम्म औषधिजन्य मालसामानको अटुट उपलब्धता सुनिश्चित गर्नुका साथै खेर जानबाट बचाउनु आवश्यक छ।

यस सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गत सामाजिक विकास मन्त्रालयको स्थापना भएदेखि नै स्वास्थ्य क्षेत्रको सार्वजनिक खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनमा रहेका चुनौती र समस्याहरू सुधारका लागि प्रयासहरू हुँदै आइरहेका छन्। यसै अनुरूप दीर्घकालीन रूपमा औषधिजन्य मालसामानको खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनमा पारदर्शिता, मितव्ययीता, छिटो छरितो उपलब्धता, खरिद योजना, बजेट निर्माण लगायत संरचनात्मक सुधार गर्न यस खरिद सुधार योजनालाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। यस खरिद सुधार योजना तयार गर्न सबै संघीय, प्रादेशिक तथा स्थानीय तह अन्तर्गतका निकायहरू, नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र सहयोग कार्यक्रम (NHSSP) लगायत विभिन्न सहयोगी संस्थाहरूको सहयोगको सराहना गर्दै सबै प्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

(दीपक लामिछाने)

प्रदेश सचिव

मिति २०७९।०६।०५

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
धनगढी, कैलाली
नेपाल

सामाजिक विकास मन्त्रालय

मन्तव्य

स्वास्थ्य क्षेत्रको सार्वजनिक खरिद प्रायः सबैको चासोको विषय हो। जनतालाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने दायित्व तीनै तहका सरकारहरूको हो। तथापि प्रदेशको अधिकारमा संवेदनशील औषधि र अन्य स्वास्थ्य सामग्री खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन, आपत्कालिन अवस्थाका लागि औषधि तथा औषधिजन्य सामग्रीको प्रादेशिक र स्थानीय तहको बफरस्टक व्यवस्थापन गर्ने लगायतको जिम्मेवारी रहेको छ। साथै स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना बनाउने, कार्यान्वयन गर्ने र नियमन गर्ने जिम्मेवारी यस मन्त्रालयको हो।

उक्त परिवेशमा औषधिजन्य मालसामानको खरिदमा सुधार ल्याउन विभिन्न तहबाट प्रयासहरू भइरहेका छन्। तर पनि खरिदमा दुबिधा, मूल्यको विविधता, खरिद कार्य गर्ने दक्ष जनशक्तिको अभाव जस्ता समस्याहरू खड्कीरहेकै छन्। त्यस्तै उचित खरिद प्रक्रिया, प्राविधिक विवरण, गुणस्तर, परिमाण, सामान प्राप्त हुने समय, भण्डारणको अवस्था, वितरण प्रणाली आदिमा सुधारहरू ल्याउन जरुरी महसुस गरिएको छ। यी समस्याहरूलाई समाधान गरि औषधिजन्य मालसामानको खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनलाई चुस्त दुरुस्त पार्ने उद्देश्यले प्रस्तुत खरिद सुधार योजना तयार गरिएको छ।

संघीय तहमा तयार भएको "औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका (२०७९/८०-२०८३/८४)" को समपुरक हुने गरि विभिन्न तहमा स्वास्थ्य क्षेत्रसँग सम्बद्ध व्यक्तित्वहरू, खरिद विज्ञ लगायत यस प्रदेश तथा स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरू र विभिन्न निकायमा सम्बद्ध कर्मचारीहरूसँग वृहत् छलफल, अन्तरकृया र गोष्ठी आयोजना गरि प्राप्त अनुभव, सुझाव र ज्ञानलाई समेटि यो योजना तयार गरिएको छ। यस खरिद सुधार योजनाको कार्यान्वयन भए पश्चात सुदूरपश्चिम प्रदेशको समग्र स्वास्थ्य क्षेत्रको खरिद सम्बन्धी कार्यमा अपेक्षित सुधारका परिणाम हासिल हुनेछ भन्ने पूर्ण विश्वास लिएको छु।

अन्तमा, यस खरिद सुधार योजना तयार गर्ने सम्बन्धित निकाय तथा नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र सहयोग कार्यक्रम (NHSSP) र आ/आफ्नो तर्फबाट योगदान दिनुहुने सबैमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दै सबै सम्बन्धित निकायहरूले यस सुधार योजना अनुसार खरिद सम्बन्धी योजना, अनुगमन, व्यवस्थापन सहित पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गर्नुहुनेछ भन्ने अपेक्षा गर्दछु।

(दया कृष्ण पन्त)

महाशाखा प्रमुख

बिषय सूची

१. पृष्ठभूमि.....	१
२. प्रदेश र स्वास्थ्य सेवा.....	१
३. अधिकारको बाँडफाँड.....	३
४. खरिदमा रहेका वर्तमान अवस्था र चुनौती.....	४
५. प्रदेशस्तरबाट सार्वजनिक खरिद सुधारमा भएका प्रयास.....	७
६. खरिद सुधार योजनाको उद्देश्य.....	७
७. खरिद सुधार योजनाको औचित्य.....	७
८. सुदूरपश्चिम प्रदेशको औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिद सुधार योजना (२०७९/८०-२०८३/८४).....	९
अनुसूची १: सामाजिक बिकास मन्त्रालय तथा मातहतका निकायको विवरण.....	२०
अनुसूची २: खरिद सुधार योजना मस्यौदा तर्जुमा अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रममा सहभागीहरू.....	२२
अनुसूची ३: खरिद सुधार योजनाको मस्यौदा उपर कार्यशाला गोष्ठीमा सहभागीहरू.....	२४
अनुसूची ४: खरिद सुधार योजनाको मस्यौदा उपर सुझाव समूह विभाजन.....	२५
अनुसूची ५: खरिद सुधार योजनाको मस्यौदा उपर कार्यशाला गोष्ठीका झलकहरू.....	२६
सन्दर्भ सूची.....	२७

संक्षिप्त शब्दावलीहरू

AMIS	=	Ayurvedh Management Information System (आयूर्वेद व्यवस्थापन सूचना प्रणाली)
APP	=	Annual Procurement Plan (वार्षिक खरिद योजना)
ASL	=	Authorized Stock Level (स्वीकृत मौज्जात)
CAPP	=	Consolidated Annual Procurement Plan (एकीकृत वार्षिक खरिद योजना)
CMS	=	Contract Management System (सम्झौता व्यवस्थापन प्रणाली)
CGAS	=	Computerised Government Accounting System
e-GP	=	Electronic Government Procurement (विद्युतीय सरकारी खरिद)
e-LMIS	=	Electronic Logistics Management Information System (विद्युतीय आपूर्ति व्यवस्थापन सूचना प्रणाली)
EMR	=	Electronic Medical Record (विद्युतीय चिकित्सकीय अभिलेख)
EOP	=	Emergency Order Point (आकस्मिक मागविन्दु)
FEFO	=	First Expiry First Out (पहिलो म्याद-समाप्ति पहिलो निकास)
HMIS	=	Health Management Information System (स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली)
LMIS	=	Logistics Management Information System (आपूर्ति व्यवस्थापन सूचना प्रणाली)
O&M	=	Organisation and Management (संगठन तथा व्यवस्थापन)
PAMS	=	Public Assets Management System (सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली)
PLMBIS	=	Provincial Line Ministry Budget Information System (प्रदेश मन्त्रालय बजेट सूचना प्रणाली)
SOP	=	Standard Operating Procedure (स्तरीय कार्य सञ्चालन विधि)
SuTRA	=	Sub-national Treasury Regulatory Application (स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली)
TSB	=	Technical Specifications Bank (प्राविधिक विवरण बैंक)

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले सबै नागरिकलाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरेको छ। संवैधानिक कायदेशहरू कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहहरूको जिम्मेवारी रहेकोछ। आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क उपलब्ध गराउन अत्यावश्यक औषधिको खरिद र समुचित वितरणको व्यवस्था महत्वपूर्ण रहन्छ। प्रत्येक नागरिकलाई उपलब्ध गराउने स्वास्थ्य सेवा गुणस्तरीय, सरल तथा भरपर्दो बनाउन सोका लागि आवश्यक पर्ने औषधिजन्य मालसामान तथा उपकरण खरिद तथा वितरण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउनु सरकारको दायित्व हुन आउंछ। यसमा केन्द्रीय स्तरमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका साथै प्रदेशमा सामाजिक विकास मन्त्रालय र सो अन्तर्गतका निकायहरू एवं स्थानीय तहहरूको भूमिका महत्वपूर्ण रहन्छ।

प्रादेशिक कार्यालयहरूमा सार्वजनिक खरिद कार्यहरू जवाफदेही, प्रभावकारी, प्रतिस्पर्धी, मितव्ययी, खर्चिने रकमको सार्थकता कायम गर्न र खरिद प्रक्रियामा पारदर्शी उपायहरू सिर्जना गर्न सामाजिक विकास मन्त्रालय प्रतिबद्ध छ। यी परिणाम हासिल गर्न खरिद सुधार योजनाको विकास, अनुमोदन र कार्यान्वयन मार्फत खरिद चक्रलाई सुदृढ गर्न जरुरी रहेको छ। नेपालमा स्वास्थ्य क्षेत्रको खरिद सम्बन्धी वर्तमान चुनौतीहरूको समीक्षा र प्राथमिकताका आधारमा संघीय स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट तयार पारिएको औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका (२०७९/८०-०८३/८४) ले मार्गनिर्देशन गरे अनुरूप प्रदेशका समस्या तथा चुनौतीहरूलाई समाधान गर्न खरिद सुधार योजना तयार गर्न आवश्यक रहेको छ। खरिद सुधार योजनाले प्रादेशिक र स्थानीय स्तरमा खरिद प्रक्रियालाई सहज बनाउने लक्ष्य राखिएको छ।

२. प्रदेश र स्वास्थ्य सेवा

नेपालको संविधान अनुरूप राज्य पुर्नसंरचना गरी बनेका ७ प्रदेशहरू मध्येको एक सुदूरपश्चिम प्रदेश हो। यस प्रदेशमा कुल ८८ स्थानीय तहहरू छन् जसमा १ उप-महानगर पालिका, ३३ नगरपालिका र ५४ गाउँपालिकाहरू छन्। सुदूरपश्चिम प्रदेशमा कैलाली, कंचनपुर, डडेल्धुरा, डोटी, बैतडी, बझांग, बाजुरा, अछाम र दार्चुला गरी जम्मा ९ जिल्लाहरू छन्। भौगोलिक रूपमा यस प्रदेशले हिमाल, पहाड र तराई गरी तिनै धरातलीय स्वरूपलाई समेटेको छ।

सुदूरपश्चिम प्रदेशमा स्वास्थ्य सेवासंग सम्बन्धित कार्यालयहरू

सुदूरपश्चिम प्रदेशमा स्वास्थ्य संग सम्बन्धित क्षेत्रहरूको संचालन व्यवस्थापन, अनुगमन, नियमन तथा मुल्यांकन सामाजिक विकास मन्त्रालय मार्फत कार्यान्वयन गरिएको छ। यद्यपी यहां एउटा संघीय तहको अस्पताल पनि रहेको छ। यस प्रकार सुदूरपश्चिम प्रदेशमा स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्थाहरू निम्न अनुसार छन् ।

सामाजिक विकास मन्त्रालय	१
डडेल्धुरा अस्पताल (संघीय)	१
प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय	१
प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र	१
प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला	१
प्रदेश स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	१
सेती प्रादेशिक अस्पताल	१
महाकाली प्रादेशिक अस्पताल	१
प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय	१
प्रादेशिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्र	१
टिकापुर अस्पताल	१
जिल्ला अस्पतालहरू (डोटी, अछाम, बाजुरा, बैतडी, बझांग, दार्चुला)	६
स्वास्थ्य कार्यालयहरू (कैलाली, कंचनपुर, डडेल्धुरा, डोटी, अछाम, बाजुरा, बैतडी, बझांग, दार्चुला)	९
महाकाली आयुर्वेद औषधालय	१
आयुर्वेदिकस्वास्थ्यकेन्द्र (डडेल्धुरा, डोटी, अछाम, बाजुरा, बैतडी, बझांग, दार्चुला)	७

सामाजिक विकास मन्त्रालय तथा मातहतका निकायको विवरण अनुसूची १ मा उल्लेख गरिएको छ।

यसै गरी ८८ स्थानीय तह अन्तर्गत प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र १६, हेल्थ पोस्ट ३७८, शहरी स्वास्थ्य केन्द्र ७९, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र २२६, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई १२५, जस्ता स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट स्वास्थ्य सेवाहरू प्रवाह भइरहेका छन्।

यी मध्ये प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, प्रादेशिक अस्पताल, प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय / औषधालय / केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालयहरू र स्थानीय तहहरूले प्रत्यक्ष रूपमा औषधि खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन कार्य गर्दै आएका छन्। औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिद कार्य गर्दा संघीय सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली तथा प्रदेशको प्रचलित ऐन कानून वमोजिम खरिद कार्य हुँदै आएको छ।

३. अधिकारको बाँडफाँड

नेपालको संविधान धारा ३५ मा आधारभूत स्वास्थ्य सेवालार्ई नागरिकको मौलिक अधिकारको रूपमा उल्लेख गरेको छ र यसलाई स्थानीय तहको एकल अधिकारको रूपमा राखेएको छ। प्रदेशको अधिकारमा आपतकालीन अवस्था लगायतको नियमित आपूर्तिका लागि औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको प्रादेशिक बफरस्टक (मौज्दात) व्यवस्थापन गर्ने रहेको छ। तीन तहको सरकारको कार्य विस्तृतीकरणले संघीय सरकारलाई औषधि खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थाको मापदण्ड, नियमन र आपत्कालिन अवस्थाका लागि औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको बफरस्टक (मौज्दात) व्यवस्थापनको जिम्मेवारी दिएको छ। त्यसैगरी स्थानीय तहलाई स्थानीयस्तरमा औषधि र स्वास्थ्य उपकरणको खरिद, भण्डारण र वितरण गर्ने जिम्मेवारी तोकिएको छ।

नेपाल सरकार कार्य विभाजन नियमावली, २०७४ ले स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका लागि निम्न कार्यहरू विभाजन गरेको छ :

- औषधि खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्था सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;
- अति आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री (खोप र परिवार नियोजनका साधन) आपूर्ति तथा व्यवस्थापन;
- आपत्कालिन अवस्थाका लागि औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको बफरस्टक (मौज्दात) व्यवस्थापन।

त्यसै गरी सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार कार्य विभाजन नियमावली २०७४ ले सामाजिक विकास मन्त्रालयका लागि निम्न कार्यहरू विभाजन गरेको छ :

- स्वास्थ्य सेवा तथा पोषण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन;

- राष्ट्रिय मापदण्ड बमोजिम औषधिजन्य तथा स्वास्थ्य प्रविधि सम्बन्धी सामग्रीको उत्पादन तथा सञ्चय, अधिकतम खुद्रा मूल्य निर्धारण, अन्तिम विसर्जन, गुणस्तर तथा मापदण्ड निर्धारण र त्यस्ता सामग्री उत्पादन गर्ने उद्योगको दर्ता, सञ्चालन, अनुमति र नियमन;
- संवेदनशील औषधि तथा अन्य स्वास्थ्य सामग्री खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन।

४. खरिदमा रहेका वर्तमान अवस्था र चुनौती

औषधि र उपकरणको खरिदमा सुधार ल्याउन विगतदेखि संघीय मन्त्रालयबाट प्रयासहरू भएतापनि प्रदेश स्तर को संरचनाहरू भर्खर-भर्खर मात्रै स्थापना भएको हुँदा खासै यसमा नै केन्द्रित रहेर कार्यहरू हुन सकेको छैन। औषधि र औषधिजन्य मालसामानहरूको खरिदमा दुविधा र मूल्यको विविधता पहिले देखि नै स्वास्थ्य क्षेत्रले ब्योहोर्दै आएको समस्या हो र अझै विद्यमान रहेको छ। प्रदेश र स्थानीय तहहरूमा खरिद कार्यमा दक्ष जनशक्तिको अभाव खडकिएको छ। जसको फलस्वरूप अझै पनि धेरैजसो खरिद कार्यहरूलाई बिद्युतीय बोलपत्र (e-GP) मा लैजान समस्या देखिएको छ। औषधि खरिदका लागि बजेटको विनियोजन, परिमाण निर्धारण, प्राविधिक विवरण बैंक (Technical Specification Bank), सोझै खरिद जस्ता समस्याहरू प्रदेश अन्तर्गतका स्वास्थ्य क्षेत्रको खरिदमा रहेका छन्। यी समस्याहरू महालेखा परीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदनमा पनि समावेश भएका छन्। यस प्रदेशमा खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनमा देखिएको प्रमुख समस्याहरू निम्नानुसार रहेका छन्।

क. प्राविधिक विवरण बैंकको प्रयोग :

औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिदमा एकरूपता तथा गुणस्तरीयता कायम गर्न प्राविधिक विवरण बैंक (TSB) अपरिहार्य हुन्छ। संघीय तहमा TSB तयार गरिए तापनि सबै सामग्रीहरूको प्राविधिक विवरण TSB मा समावेश र अद्यावधिक छैन। प्रदेश र स्थानीयतहबाट हुने खरिदमा उपलब्ध भएसम्म स्पेसिफिकेशनहरू TSB बाट मात्र लिनु पर्ने अनिवार्य व्यवस्था गर्न सकिएको छैन।

ख. औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिद व्यवस्था :

औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिदका लागि सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीमा थोरै व्यवस्था भए तापनि बोलपत्र सम्बन्धी व्यवस्थामा सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले तयार पारेको नमुना बोलपत्र सम्बन्धी कागजात, निर्देशिका, टिप्पणीहरू नै अनिवार्य रूपमा पालना गर्ने गरिएको छ। स्वास्थ्य सम्बन्धी खरिद अन्य मालसामान खरिद भन्दा फरक प्रकृतिको रहेको हुँदा स्वास्थ्य सम्बन्धी खरिदका लागि छुट्टै बोलपत्र सम्बन्धी कागजातको

व्यवस्था हुन सकेको छैन। विशेष गरी औषधि, भ्याक्सिन, परिवार नियोजनका साधनहरू खरिद गर्दा अन्य मालसामान खरिद सरह नै प्रावधानहरूको आधारमा खरिद गर्नु परेको छ।

ग. खरिदमा दोहोरोपना :

आधारभूत स्वास्थ्य सेवासंग सम्बन्धित औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान प्रदेश र स्थानीय तह दुवैबाट खरिद भैरहेको तर कुन सामग्रीहरू कसले खरिद गर्ने भन्ने एकीन नभएको अवस्था छ। कुनै सामग्री सबै तहबाट खरिद हुने र कुनै सामग्री खरिद नै नहुने गरेको छ भने कुनै कुनै सामग्री स्थानीय स्तरमा नै उपलब्ध नहुने र खरिद हुन नसकेको देखिएको छ। यसले गर्दा कुनै सामग्रीको भण्डारण मौज्जात कतै शून्य हुने र कतै चाहिने भन्दा बढी थुप्रिने गरेको पाइन्छ। यसैगरी कतिपय खरिद गर्ने निकायहरूमा खरिद योजना बनाई खरिद प्रक्रिया अगाडी बढाउन नसकेको अवस्था रहेको छ।

घ. सूचना प्रणालीहरूको प्रयोग :

TSB, e-LMIS, HMIS, PAMS जस्ता प्रणालीहरूमा उपलब्ध सूचनाहरूलाई खरिद प्रक्रियामा उचित रूपले प्रयोग गर्न सकेको छैन। सम्झौता व्यवस्थापनको नियमित अनुगमन गर्न नसक्दा सामग्रीहरूको आपूर्ति समयमा नै हुन सकिरहेको छैन। जसले गर्दा औषधि आपूर्तिको लागि कति रकम चाहिने हो निर्धारण गर्न सकिएको छैन।

ङ. लागत अनुमान र मूल्य :

औषधिहरूको लागत अनुमान निर्धारण गर्ने उचित प्रणाली नहुँदा आफूखुसी लागत अनुमानहरू तयार भइरहेका छन्। प्रायजसो लागत मूल्य औषधि पसलहरूको खुद्रा मूल्यमा आधारित रहेको पाइन्छ जसले गर्दा बोलकबोल अंकसंग ठूलो भिन्नता रहेको पाइन्छ। यसरी बोलपत्रदाताको दररेट र लागत अनुमानमा व्यापक फरक पर्न गई चाहिएको परिणाममा खरिद नहुने, विनियोजन भएको रकम खर्च नभएर बाँकी रहने, पटक पटक खरिद हुने, र लागत अनुमान भन्दा बढी भई खरिद प्रक्रिया नै रद्द गरी पुनः बोलपत्र आह्वान गर्नु पर्ने अवस्था आउने गरेको छ।

च. खरिद योजना तथा अनुगमन प्रणाली :

प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय अन्तर्गत खरिद हुने औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानहरूको वार्षिक खरिद योजना एकीकृत गर्न सकिएको छैन। जसले गर्दा खरिद योजनाको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण प्रभावकारी हुन नसक्दा खरिद योजनामा उल्लेख गरे भन्दा फरक प्रक्रिया र विधिबाट खरिद गर्ने प्रक्रिया लाई रोक्न सकिएको छैन।

छ. कमजोर व्यावसायिक क्षमता :

कर्मचारी संरचना, दक्ष कर्मचारीको अभाव, र पर्याप्त प्रशिक्षित जनशक्तिको अभावले खरीद व्यवस्थापन कार्यमा कमजोर प्रदर्शन भइरहेको देखिन्छ। यस प्रदेश र अन्तर्गतका स्थानीय तहमा e-GP, CAPP, TSB, e-LMIS, र एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (IHMS) सञ्चालनका लागि दक्ष जनशक्तिको विकास अझै पनि चुनौती नै रहेको छ ।

ज. खरिदमा लेखापरीक्षणका प्रश्नहरू :

महालेखा परीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदनमा टुक्र्याएर पटक पटक खरिद गरेको, ऐन पालना नगरेको, उपयुक्त सामग्री, उपयुक्त परिमाण निर्धारण नगरेको, उपयुक्त सामग्री छनौट नगरेको जस्ता प्रश्नहरू उठाइएको छ । खरिदमा यस्ता प्रश्नहरू आउंदा आम जनमानसले समेत प्रश्न उठाउने र नियामक निकायहरूले सूक्ष्म पर्यवेक्षण गरिरहेका हुन्छन्।

झ. भण्डारण तथा आपूर्ति व्यवस्थापन प्रणाली :

प्रदेश स्तरमा HMIS तथा e-LMIS जस्ता सूचना प्रणाली प्रयोगमा रहे तापनि तिनिहरूको प्रभावकारी प्रयोग हुन सकेको देखिँदैन । जसले गर्दा सेवा प्रदान गर्ने विन्दुमा सामानको आपूर्ति कम तथा ढिलो हुने समस्याहरू आइरहेका छन् । विद्यमान पुल (Pull) र पुस (Push) प्रणालीले वास्तविक माग अनुसार सामग्रीको अनुमान तथा आपूर्ति प्रभावकारी हुन सकेको देखिँदैन । स्वीकृत मौज्जात (ASL) र आकस्मिक मागविन्दु (EOP) निर्धारण र प्रयोगमा हास हुँदै गएको छ र समयमा नै सामग्री आपूर्ति चुनौती बनेको छ । प्रदेशका अस्पतालहरू र स्थानीय तहहरूमा भौतिक पूर्वाधारको कमी, अपर्याप्त दक्ष जनशक्ति, आवश्यक भण्डारण सामग्री तथा धुल्याउने र निसर्ग सम्बन्धी अन्योल जस्ता कारणहरूले भण्डारण व्यवस्थापन चुस्त हुन सकेको छैन ।

ञ. गुणस्तर सुनिश्चितता :

खरिद गरिएका औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको गुणस्तर सुनिश्चितताको लागि आपूर्ति पूर्व तथा आपूर्ति पश्चात् गुणस्तर परीक्षणको अभावमा प्रदेश भित्र खरिद गरिएका औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको गुणस्तरमा प्रश्न उठिरहेको हुन्छ । हालको परिवर्तित अवस्थामा प्रदेश र स्थानीय तहमा औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिद हुने हुनाले खरिदहरूको गुणस्तर सुनिश्चितताको लागि दक्ष जनशक्ति, जिम्मेवार निकाय, प्रयोगशाला र स्तरीय कार्य संचालन विधि (SOP) तथा निर्देशिकाको आवश्यकता महशुस गरिएको छ ।

५. प्रदेशस्तरबाट सार्वजनिक खरिद सुधारमा भएका प्रयास

माथी उल्लेखित समस्याहरू रहेता पनि संविधान अनुसार प्रादेशिक संरचना तयार भई यस मन्त्रालयको स्थापना भएदेखि नै स्वास्थ्य क्षेत्रको सार्वजनिक खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनमा रहेका चुनौति र समस्याहरू पहिचान गर्दै सुधारका लागि प्रयासहरू हुंदै आईरहेका छन् । जसमा मुख्यतः संघले प्रदान गरेको कार्य संचालन निर्देशिका अनुरूप खरिद, वार्षिक खरिद योजना बनाई खरिद, e-GP तथा TSB को प्रयोग, आपूर्तिकर्ताहरूका गुनासोहरू सम्बोधन, e-LMIS कार्यान्वयनमा जोड, अन्य क्षेत्रको अनुभवबाट सिक्ने, कर्मचारीहरूको क्षमता वृद्धिमा जोड दिई खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनमा तालिमहरू संचालन जस्ता कार्यहरू गर्दै आईरहेको छ । तथापी दिर्घकालीन रूपमा औषधिजन्य मालसामानको खरिद व्यवस्थापनमा संरचनात्मक सुधार गर्न योजनाबद्ध खरिद सुधारका कार्यक्रमहरू तय गर्नुपर्ने महशुस गरिएको छ ।

६. खरिद सुधार योजनाको उद्देश्य

नेपाल सरकारबाट तयार भएको "औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका, २०७९/८०—२०८३/८४" मा आधारित भई सुदूरपश्चिम प्रदेश भरीका स्वास्थ्य खरिद निकायहरूमा औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानहरूको खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन अभ्यासहरूलाई सुदृढ गर्नु यसको मुख्य आशय हो । यस अन्तर्गत सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावलीको व्यवस्था अनुरूप औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिदका लागि आवश्यक पर्ने प्रादेशिक मापदण्ड, निर्देशिका र सहयोगी पुस्तिकाहरूको विकास गरिने छन् । यसका निम्नानुसारका निर्दिष्ट उद्देश्यहरू रहेका छन् :

- खरिदमा रहेका चुनौतिहरू सम्बोधन गर्नु
- प्रदेश भित्रको खरिदमा एकरूपता ल्याउनु
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा हुने खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाउनु
- खरिदमा संलग्न निकायहरूको क्षमता वृद्धि गर्नु
- स्वास्थ्य क्षेत्रको खरिदमा वित्तीय सुशासन कायम गर्नु
- खरिद कार्यमा प्रदेशको भूमिका मजबुत गर्नु

७. खरिद सुधार योजनाको औचित्य

प्रदेश तहमा औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिद गर्दा देखिएका समस्या तथा चुनौतीहरूलाई राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति, नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र रणनीति, प्रादेशिक नीतिहरू लगायत राष्ट्रिय समीक्षा गोष्ठी

तथा अध्ययन समेतले समग्र खरिद अभ्यासहरू सुधार गर्न आवश्यक रहेको औल्याएको छ। आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गत औषधि खरिद गर्ने जिम्मा प्रदेश तथा स्थानीय तहमा रहेको छ। प्रदेश तथा स्थानीय तहमा कुशल औषधि खरिद र व्यवस्थापन चुनौतीको रूपमा रहेको छ। तसर्थ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा उपयोगी हुने गरी औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिदका लागि एक रणनीतिक खाकाको आवश्यकता महसुस गरी संघीय स्तरमा "औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका, २०७९/८०—२०८३/८४" तयार भैसकेको छ र सोही खाकालाई कार्यान्वयन गर्न प्रादेशिक तहमा खरिद सुधार योजना तयार गर्न जरूरी रहेको छ।

यस खरिद सुधार योजनाले निम्नानुसारका परिणामहरू प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ :

- अपेक्षित परिणाम १: बोलपत्र पूर्वका सूचनाहरू संस्थागत
- अपेक्षित परिणाम २: प्रभावकारी खरिद योजना
- अपेक्षित परिणाम ३: स्तरीय खरिद प्रक्रिया
- अपेक्षित परिणाम ४: सम्झौता व्यवस्थापन
- अपेक्षित परिणाम ५: आपूर्ति व्यवस्थापन
- अपेक्षित परिणाम ६: गुणस्तर सुनिश्चितता
- अपेक्षित परिणाम ७: संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि
- अपेक्षित परिणाम ८: वित्तीय सुशासन

८. ८. सुदूरपश्चिम प्रदेशको औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिद सुधार योजना (२०७९/८०-२०८३/८४)

सि.न.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति २०७८।७९	कार्यान्वयन कार्ययोजनाको समयावधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमुख सूचक	कैफियत
				२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२	२०८२।८३	२०८३।८४		
१.	बोलपत्र पूर्व सूचनाहरू संस्थागत हुने									
१.१	सुदूरपश्चिम प्रदेशमा आवश्यक पर्ने औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानहरूको पूर्वानुमान र परिमाण निर्धारणमा e-LMIS, HMIS, EMR, PAMS, AMIS लगायतका सूचनाहरू प्रयोग हुने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालय, अस्पतालहरू, आयुर्वेद चिकित्सालय, आयुर्वेद केन्द्र, प्रदेशका स्थानीय तहहरू	स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट e-LMIS, HMIS र स्थानीय तहहरूबाट PAMS मा तथ्यांक प्रविष्ट भई सञ्चालन भएको तर सबै e-LMIS site functional हुन नसकेको	<ul style="list-style-type: none"> e-LMIS, HMIS सूचनाहरू प्रयोग गरी परिमाण निर्धारण गर्ने सम्बन्धी मार्गदर्शन परिमार्जन गरी सबै खरिद इकाइहरूमा पुर्याउने र यसै वर्षदेखि कार्यान्वयनमा ल्याउने स्वास्थ्य सेवा विभाग संगको समन्वयमा PAMS र e-LMIS मा सामन्जस्यता ल्याउने र compatible बनाउने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य कार्यालय मार्फत स्थानीय तहहरूले परिमाण निर्धारण सम्बन्धी मार्गदर्शन कार्यान्वयन गर्ने PAMS र e-LMIS मा सामन्जस्यता ल्याउने र compatible बनाउने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य कार्यालय मार्फत, स्थानीय तहहरूले परिमाण निर्धारण सम्बन्धी मार्गदर्शन कार्यान्वयन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य कार्यालय मार्फत स्थानीय तहहरूले परिमाण निर्धारण सम्बन्धी मार्गदर्शन कार्यान्वयन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य कार्यालय मार्फत, स्थानीय तहहरूले परिमाण निर्धारण सम्बन्धी मार्गदर्शन कार्यान्वयन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश र स्थानीय तहहरूमा खरिद कार्य हुँदा e-LMIS र HMIS का सूचनाहरू पूर्वानुमान र परिमाण निर्धारणमा प्रयोग भएको हुने 	
१.२	सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरू र स्थानीय तहहरूबाट स्वास्थ्यको बजेट पूर्वानुमानमा र निर्धारणमा PLMBIS, CGAS, SuTRA का सूचनाहरू प्रयोग हुने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, सुदूरपश्चिम प्रदेशका स्थानीय तहहरू	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, अस्पतालहरू, स्वास्थ्य कार्यालय मा PLMBIS र स्थानीय तहहरूमा SuTRA संचालनमा रहेको	<ul style="list-style-type: none"> PLMBIS, CGAS, SuTRA बाट सूचना लिई औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानका लागि बजेट पूर्वानुमान तथा विनियोजन गर्ने सम्बन्धी मार्गदर्शन प्रदेशहरूले स्थानीय तहसम्म पुर्याउने 	<ul style="list-style-type: none"> PLMBIS, CGAS, SuTRA बाट सूचना लिई औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानका लागि बजेट पूर्वानुमान तथा विनियोजन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> PLMBIS, CGAS, SuTRA बाट सूचना लिई औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानका लागि बजेट पूर्वानुमान तथा विनियोजन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> PLMBIS, CGAS, SuTRA बाट सूचना लिई औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानका लागि बजेट पूर्वानुमान तथा विनियोजन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> PLMBIS, CGAS, SuTRA बाट सूचना लिई औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानका लागि बजेट पूर्वानुमान तथा विनियोजन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानका लागि आवश्यक बजेटको पूर्वानुमान भई औचित्य पूर्ण विनियोजन हुने 	

१.३	प्रदेश अन्तर्गत स्वास्थ्य सामग्रीहरु खरिद हुने इकाईहरु अस्पताल,, आयुर्वेद औषधालय तथा स्थानीय तहहरूमा TSB को प्रयोग	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय , स्थानीय तहहरू	संघीय तहमा १२१ वटा औषधि, १११४ वटा उपकरण र ११७ वटा कोभिड १९ सम्बन्धी सामग्रीहरूको स्पेसिफिकेशन निश्चित कोड सहित TSB प्रणालीमा उपलब्ध भएको	•सरकारले निःशुल्क उपलब्ध गराउने औषधिहरूको स्पेसिफिकेशन पुस्तिका प्रकाशन गरी प्रदेश अन्तर्गतका खरीद कार्यमा संलग्न संस्थाहरू तथा स्थानीय तहमा उपलब्ध गराउने	•आधारभूत स्वास्थ्य सेवाका लागि औषधि तथा उपकरणहरूको स्पेसिफिकेशन प्रदेश आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रको वेब पेजमा राखे	•अत्यावश्यक औषधि तथा उपकरणहरूको स्पेसिफिकेशन अद्यावधिक गरी TSB मा थप्ने	•अत्यावश्यक औषधि तथा उपकरणहरूको स्पेसिफिकेशन अद्यावधिक गरी TSB मा थप्ने	•अत्यावश्यक औषधि तथा उपकरणहरूको स्पेसिफिकेशन अद्यावधिक गरी TSB मा थप्ने	•अद्यावधिक सहितको TSB वेबसाइटमा उपलब्ध हुने र सबै तहका स्वास्थ्य निकायहरूले प्रयोगमा ल्याउने
१.४	सुदूरपश्चिम प्रदेशका स्वास्थ्य संस्था र स्थानीय तहहरूले आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको लागि खरीद गर्नु पर्ने औषधिहरूको सूची तयार गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्थानीय तहहरू	संघीय तहबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रोटोकल स्वीकृत	•सुदूरपश्चिम प्रदेश र अन्तर्गतका स्थानीय तहहरूबाट दिईने सेवा र खरिद गर्नु पर्ने औषधिको सूची स्वीकृत गर्ने	•सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गत प्रदेश आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, प्रदेश अस्पताल तथा स्थानीय तहबाट दिइने सेवा र खरिद गर्नु पर्ने स्वीकृत औषधिको सूची वेब पेजमा राखे र पुस्तक छापेर सबै स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पठाउने	•स्वीकृत सुची अद्यावधिक गर्ने	•स्वीकृत सुची अद्यावधिक गर्ने	•स्वीकृत सुची अद्यावधिक गर्ने	•स्वीकृत सुची अनुरूप औषधि तथा उपकरण खरिद भई उपलब्ध श्रोतको अधिकतम सदुपयोग हुने खरिदमा दोहोरोपन नहुने

१.५	सुदूरपश्चिम प्रदेशका स्वास्थ्य संस्था र स्थानीय तहहरूले अघिल्लो वर्षसम्म खरिद गरेका औषधि र सामग्रीहरूको अवस्थाको सूची र एकाइ मूल्य तयार गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, सुदूरपश्चिम प्रदेशका स्थानीय तहहरू	नभएको	•अघिल्लो वर्षसम्म खरिद भएका औषधि र सामग्रीहरूको अवस्थाको सूची (अनुसूची) एकाइ मूल्य सहित तयार गर्ने	•अघिल्लो वर्ष सम्म खरिद भएका औषधि र सामग्रीहरूको अवस्थाको सूची र एकाइ मूल्य अद्यावधिक गर्ने	•अघिल्लो वर्षसम्म खरिद भएका औषधि र सामग्रीहरूको अवस्थाको सूची र एकाइ मूल्य अद्यावधिक गर्ने	•अघिल्लो वर्षसम्म खरिद भएका औषधि र सामग्रीहरूको अवस्थाको सूची र एकाइ मूल्य अद्यावधिक गर्ने	•अघिल्लो वर्ष सम्म खरिद भएका औषधि र सामग्रीहरूको अवस्थाको सूची र एकाइ मूल्य अद्यावधिक गर्ने	•अघिल्लो वर्षसम्म खरिद भएका औषधि र सामग्रीहरूको अवस्थाको सूची र एकाइ मूल्य अद्यावधिक उपलब्ध भएको हुने	
२. खरिद योजनाका प्रभावकारी कार्यान्वयन हुने										
२.१	सुदूरपश्चिम प्रदेशमा खरिद हुने औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान का लागि खरिद सुधार योजना तयार गर्ने र कार्यान्वयनमा ल्याउने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	संघीय तहमा सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका तयार भएको	•संघीय तहमा बनेको सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाकामा आधारित भई प्रादेशिक खरिद सुधार योजना तयार हुने	•स्थानीय तहमा खरिद सुधार योजनाका थालनी गर्ने	•केही स्थानीय तहमा खरिद सुधार योजना तयार हुने र कार्यान्वयनमा आउने	•सबै तहमा खरिद सुधार योजना तयार हुने र कार्यान्वयनमा आउने	•सबै तहमा खरिद सुधार योजना तयार हुने र कार्यान्वयनमा आउने	•खरिद सम्बन्धी रणनीतिक खाका अनुरूप प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूमा खरिद सुधारका कामहरू हुनु	
२.२	सुदूरपश्चिम प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय र प्रदेश भित्रका स्थानीय तहहरूले आगामी आर्थिक वर्षको स्वास्थ्य क्षेत्रको कार्यक्रम तथा बजेटको प्रस्तावसँगै वार्षिक खरिद योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, अस्पतालहरू प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	आर्थिक वर्षको कार्यक्रम तथा बजेटको प्रस्तावसँगै आंशिक वार्षिक खरिद योजना तयार भएको	•बजेट प्रस्ताव गर्दा खरिद योजना समेत तयार गर्ने र वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत भएपछि सो अनुरूप संशोधित वार्षिक खरिद योजना अद्यावधिक गर्ने	•बजेट प्रस्ताव गर्दा खरिद योजना समेत तयार गर्ने र वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत भएपछि सो अनुरूप संशोधित वार्षिक खरिद योजना अद्यावधिक गर्ने	•बजेट प्रस्ताव गर्दा खरिद योजना समेत तयार गर्ने र वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत भएपछि सो अनुरूप संशोधित वार्षिक खरिद योजना अद्यावधिक गर्ने	•बजेट प्रस्ताव गर्दा खरिद योजना समेत तयार गर्ने र वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत भएपछि सो अनुरूप संशोधित वार्षिक खरिद योजना अद्यावधिक गर्ने	•बजेट प्रस्ताव गर्दा खरिद योजना समेत तयार गर्ने र वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत भएपछि सो अनुरूप संशोधित वार्षिक खरिद योजना अद्यावधिक गर्ने	•बजेट कार्यक्रमसँगै खरिद योजना तयार भएको हुने •आर्थिक वर्षको सुरुवातमा संशोधित वार्षिक खरिद योजना तयार र कार्यान्वयन हुने	

२.३	सुदूरपश्चिम प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरू र प्रदेश भित्रका स्थानीय तहहरूले वार्षिक खरिद योजना (APP) तयार र अद्यावधिक गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्रदेश अस्पतालहरू, आयुर्वेद औषधालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	सबै कार्यालय र स्थानीय तहहरूमा वार्षिक खरिद गर्नु पर्ने स्वास्थ्य सामग्रीहरूको खरिद योजना (AAP) तयार गर्ने नगरेको	•सबै कार्यालयहरूले वार्षिक खरिद योजना अनिवार्य बनाउने	•एकीकृत वार्षिक खरिद योजनाको नमुना वेब साइटमा राखे र वार्षिक खरिद योजना (APP) अनुगमन गर्ने	•वार्षिक खरिद योजना बनाउने र सोको कार्यान्वयन आवधिक अनुगमन गर्ने	•वार्षिक खरिद योजना बनाउने र सोको कार्यान्वयन आवधिक अनुगमन गर्ने	•वार्षिक खरिद योजना बनाउने र सोको कार्यान्वयन अनुगमन आवधिक गर्ने	•खरिद योजना (APP) कार्यान्वयन भई खरिदमा प्रभावकारीता आउने	
३ स्तरीय (Standard) खरिद प्रक्रिया कार्यान्वयन हुने										
३.१	सुदूरपश्चिम प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरू र प्रदेश भित्रका स्थानीय तहहरूले e-GP कार्यान्वयन गरी खरिद प्रक्रिया व्यवस्थित बनाउने र एकरूपता कायम गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, स्वास्थ्य आपूर्ति केन्द्र र अस्पतालहरूमा e-GP प्रयोगमा रहेको	•प्रदेश तहबाट गरिने खरिद मध्ये ८०% सम्झौता रकम बराबर e-GP मार्फत हुने •स्थानीय तहबाट गरिने खरिद मध्ये ५०% सम्झौता रकम बराबर e-GP मार्फत हुने	•प्रदेश तहबाट गरिने खरिद मध्ये ८५% सम्झौता रकम बराबर e-GP मार्फत हुने •स्थानीय तहबाट गरिने खरिद मध्ये ६०% सम्झौता रकम बराबर e-GP मार्फत हुने	•प्रदेश तहबाट गरिने खरिद मध्ये ९०% सम्झौता रकम बराबर e-GP मार्फत हुने •स्थानीय तहबाट गरिने खरिद मध्ये ८०% सम्झौता रकम बराबर e-GP मार्फत हुने	•प्रदेश तहबाट गरिने खरिद मध्ये ९५% सम्झौता रकम बराबर e-GP मार्फत हुने •स्थानीय तहबाट गरिने खरिद मध्ये ९०% सम्झौता रकम बराबर e-GP मार्फत हुने	•प्रदेश तहबाट गरिने सबै खरिद सम्झौता e-GP मार्फत हुने •स्थानीय तहबाट गरिने सबै खरिद सम्झौता e-GP मार्फत हुने	•सबै तहबाट हुने खरिदमा e-GP प्रयोग हुने	
३.२	सुदूरपश्चिम प्रदेशमा रहेका स्वास्थ्य संस्था र स्थानीय तहहरूले खरिद विधि छनौट (Selection of Procurement Methods) गर्न सहजिकरण पुस्तिका तयार गरिने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	नभएको	•प्रदेश स्तरमा औषधि तथा औषधि जन्य मालसामान खरीदका लागी उपयुक्त खरिद तरिका छनौट गर्ने कार्यका लागि निर्देशिका तयार गर्ने	•तयार भएको निर्देशिका कार्यान्वयनमा आउने	•तयार भएको निर्देशिका कार्यान्वयनमा आउने	•तयार भएको निर्देशिका कार्यान्वयनमा आउने	•तयार भएको निर्देशिका कार्यान्वयनमा आउने	•औषधि तथा औषधि जन्य मालसामान खरीदका लागी उपयुक्त खरिद तरिका छनौट गर्ने निर्देशिका तयार भएको हुने	

३.३	सुदूरपश्चिम प्रदेशमा औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिदमा (संरचनात्मक खरिद विधि) (Framework agreement) कार्यान्वयनमा ल्याउने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	नभएको	●संरचनात्मक खरिदको लागि प्रादेशिक नीति तथा निर्देशिका/कार्यविधि तयार गर्ने	●संरचनात्मक खरिदको लागि आवश्यक बोलपत्र सम्बन्धी कागजात अनुमोदन भई कार्यान्वयनमा ल्याउने	●संरचनात्मक खरिद विधि को Piloting गर्ने	●संरचनात्मक खरिद विधिको निर्देशिका/कार्यविधि मा आवश्यक परिमार्जन गर्ने र थप Piloting गर्ने	●संरचनात्मक खरिद विधि समिक्षा गर्दै Scaleup गर्ने	●संरचनात्मक खरिद विधि कार्यान्वयनमा आएको हुने	
३.४	सुदूरपश्चिम प्रदेशका लागि विशेष परिस्थितिमा गर्नुपर्ने खरिदका लागि निर्देशिका तयार गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	नभएको	●विशेष परिस्थितिमा प्रदेशस्तर बाट गरिने खरिदका लागि निर्देशिका तयार गर्ने	●प्रदेश तथा स्थानीय तहमा कार्यविधि पठाउने	●प्रदेश तथा स्थानीय तहमा विशेष परिस्थितिमा गरिने खरिद अनुगमन गर्ने	●प्रदेश तथा स्थानीय तहमा विशेष परिस्थितिमा गरिने खरिद अनुगमन गर्ने	●प्रदेश तथा स्थानीय तहमा विशेष परिस्थितिमा गरिने खरिद अनुगमन गर्ने	●स्वास्थ्य क्षेत्रमा विशेष परिस्थितिमा गरिने खरिदको समुचित उपयोग हुनु	
४ सम्झौता व्यवस्थापन सहज र सुदृढ हुने										
४.१	सुदूरपश्चिम प्रदेशमा हुने स्वास्थ्य सामग्री खरिद को सम्झौता व्यवस्थापनका लागि Contract Management system (CMS) प्रणाली प्रयोगमा ल्याउने र अनुगमन गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	सम्झौता व्यवस्थापन प्रणाली प्रयोगमा नरहेको	●सम्झौता व्यवस्थापनका लागि Contract Management system (CMS) प्रणालीको मोड्युल तयार गर्ने	●CMS बाट सम्झौता व्यवस्थापन अनुगमन गर्ने	●CMS बाट सम्झौता व्यवस्थापन अनुगमन गर्ने	●CMS बाट सम्झौता व्यवस्थापन अनुगमन गर्ने	●CMS बाट सम्झौता व्यवस्थापन अनुगमन गर्ने	●CMS software तयार भै अनुगमन भएको हुने ●सम्झौता व्यवस्थापनका समस्याहरू न्यूनिकरण हुने	
४.२	तोकिएको विवरण उल्लेख गरी सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	प्रयोगमा नरहेको	●सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्न ढाँचा तयार गर्ने र प्रयोगमा ल्याउने	●तोकिएको विवरण उल्लेख गरी सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्ने	●तोकिएको विवरण उल्लेख गरी सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्ने	●तोकिएको विवरण उल्लेख गरी सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्ने	●तोकिएको विवरण उल्लेख गरी सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्ने	●सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण तयार हुने ●विद्युतीय प्रणालीमा प्रकाशित भएको हुने	

५ आपूर्ति व्यवस्थापन सबल हुने									
५.१	सुदूरपश्चिम प्रदेशका स्वास्थ्य संस्था र स्थानीय तहमा खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनका सूचनाहरू Real time entry हुने र सूचनाहरू आदान प्रदान गर्ने प्रणालीको विकास गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह	e-LMIS, PAMS संचालनमा रहेको	•Real time data entry अनुगमन र सूचना आदान प्रदान प्रणाली विकास गर्ने र कार्यान्वयनमा ल्याउने	•Real time data entry अनुगमन र सूचनाहरू आदान प्रदान प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने	•Real time data entry अनुगमन र सूचनाहरू आदान प्रदान प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने	•Real time data entry अनुगमन र सूचनाहरू आदान प्रदान प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने	•Real time data entry अनुगमन र सूचनाहरू आदान प्रदान प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने	•Real time data entry र सूचनाहरू आदान प्रदान प्रणाली भएको हुने
५.२	नेपाल सरकारबाट तयार भएको मौज्जात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारणका निर्देशिका सुदूरपश्चिम प्रदेशमा कार्यान्वयनमा ल्याउने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह	नभएको	•सुदूरपश्चिम प्रदेशका सबै अस्पतालहरू, स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालय र सबै स्थानीय तहहरूमा निर्देशिका प्रयोग गरी मौज्जात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारण गर्ने	•सुदूरपश्चिम प्रदेशका सबै अस्पतालहरू, स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालय र सबै स्थानीय तहहरूमा निर्देशिका प्रयोग गरी मौज्जात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारण गर्ने	•सुदूरपश्चिम प्रदेशका सबै अस्पतालहरू, स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालय र सबै स्थानीय तहहरूमा निर्देशिका प्रयोग गरी मौज्जात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारण गर्ने	•निर्देशिका अघावधिक गर्ने र सो अनुरूप सुदूरपश्चिम प्रदेशका सबै अस्पतालहरू, स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालय तथा सबै स्थानीय तहहरूले मौज्जात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारण गर्ने	•सुदूरपश्चिम प्रदेशका सबै अस्पतालहरू, स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालय र सबै स्थानीय तहहरूले अघावधिक निर्देशिका प्रयोग गरी मौज्जात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारण गर्ने	•औषधिजन्य मालसामानको पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारण बजेट र एकीकृत खरिद योजना बीच उचित तालमेल मिलाउने क्षमताको विकास हुनु

५.३	सुदूरपश्चिम प्रदेश भित्र औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको मौज्दात व्यवस्थापन (Inventory Management) को सबलीकरण गरिने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह	भण्डारण निर्देशिका रहेको	<ul style="list-style-type: none"> •स्टोरहरूमा आवश्यक प्राविधिक जनशक्ति पहिचान गर्ने, •मापदण्ड अनुरूप भण्डार व्यवस्थापन गर्ने, •भण्डारण पूर्वाधार र क्षमता बढाउन सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> •स्टोरहरूमा फार्मासिएट सहितको प्राविधिक जनशक्ति व्यवस्था गर्ने, •स्थानीय तहको लागि आवश्यक पर्ने पूर्वाधारका लागि मापदण्डमा आधारित भण्डार कक्षको नक्शा तयार गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> •स्टोरहरूमा फार्मासिएट सहितको प्राविधिक जनशक्ति उपलब्ध गराउने र भण्डार व्यवस्थापन गर्ने, •स्वास्थ्य सामग्रीहरू भण्डारण गर्न मापदण्ड अनुसारका भण्डार कक्षहरू निर्माण गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> •फार्मासिएटहरूबाट मापदण्ड अनुरूप भण्डार व्यवस्थापन गर्ने, •स्वास्थ्य सामग्रीहरू भण्डारण गर्न मापदण्ड अनुसारका भण्डार कक्षहरू निर्माण गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> •फार्मासिएटहरूबाट मापदण्ड अनुरूप भण्डार व्यवस्थापन गर्ने, •स्वास्थ्य सामग्रीहरू भण्डारण गर्न मापदण्ड अनुसारका भण्डार कक्षहरू निर्माण गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> •मापदण्ड अनुसारका स्टोरहरू निर्माण भएको हुने र दक्ष जनशक्तिबाट भण्डार व्यवस्थापन भएको हुने
५.४	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय अन्तर्गत र स्थानीय तहबाट खरिद भएका सामग्रीहरूको वितरण प्रणाली कार्यविधि कार्यान्वयनमा ल्याउने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	नभएको	<ul style="list-style-type: none"> •संघिय तहबाट स्वीकृत सामग्रीहरूको वितरण कार्यविधि कार्यान्वयनमा आउने 	<ul style="list-style-type: none"> •स्वीकृत कार्यविधि अनुसरण गरी तहगत खरिद भएका सामग्रीहरूको वितरण हुने 	<ul style="list-style-type: none"> •स्वीकृत कार्यविधि अनुसरण गरी तहगत खरिद भएका सामग्रीहरूको वितरण हुने 	<ul style="list-style-type: none"> •स्वीकृत कार्यविधि अनुसरण गरी तहगत खरिद भएका सामग्रीहरूको वितरण हुने 	<ul style="list-style-type: none"> •स्वीकृत कार्यविधि अनुसरण गरी तहगत खरिद भएका सामग्रीहरूको वितरण हुने 	<ul style="list-style-type: none"> •खरिद भएका सामग्रीहरूको आवश्यकता अनुसारको वितरण भई overstock र stokout नहुने
५.५	सुदूरपश्चिम प्रदेश भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान भण्डारण प्रणाली सुधार कार्यक्रम लागू गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	FEFO संचालनमा रहेको	<ul style="list-style-type: none"> •म्याद नाघेका औषधि धुल्याउने स्वीकृत कार्यविधि अनुसार, FEFO, Push/Pull, stockout monitoring को माध्यम बाट भण्डारण सुदृढ गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> •म्याद नाघेका औषधि धुल्याउने स्वीकृत कार्यविधि अनुसार, FEFO, Push/Pull, stockout monitoring को माध्यम बाट भण्डारण सुदृढ गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> •म्याद नाघेका औषधि धुल्याउने स्वीकृत कार्यविधि अनुसार, FEFO, Push/Pull, stockout monitoring को माध्यम बाट भण्डारण सुदृढ गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> •म्याद नाघेका औषधि धुल्याउने स्वीकृत कार्यविधि अनुसार, FEFO, Push/Pull, stockout monitoring को माध्यम बाट भण्डारण सुदृढ गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> •म्याद नाघेका औषधि धुल्याउने स्वीकृत कार्यविधि अनुसार, FEFO, Push/Pull, stockout monitoring को माध्यम बाट भण्डारण सुदृढ गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> •म्याद नाघेका औषधिहरू धुलवाईएको, FEFO कार्यान्वयन भई भण्डार व्यवस्थापन सुधार भएको हुने

५.६	सुदूरपश्चिम प्रदेश भित्रका स्वास्थ्य उपकरण/औजार मर्मत सम्भार गरी कार्य सञ्चालन मा ल्याउने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, र स्थानीय तहहरू	केहि अस्पतालहरूमा मर्मत सम्भार को कार्य हुने गरेको	<ul style="list-style-type: none"> कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने मर्मत सम्भारका लागि आवश्यकता अनुसार बायोमेडिकल जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने 	मर्मत सम्भारको कार्य सञ्चालन हुने	मर्मत सम्भारको कार्य सञ्चालन हुने	मर्मत सम्भारको कार्य सञ्चालन हुने	मर्मत सम्भारको कार्य सञ्चालन हुने	प्रयोगमा ल्याउन मिल्ने औजार, उपकरणहरू मर्मत सम्भार भई प्रयोगमा आएको हुने
६ गुणस्तर सुनिश्चितता कायम हुने									
६.१	मधेस प्रदेशमा औषधिजन्य मालसामानहरूको गुणस्तर सुनिश्चितताका लागि कार्यविधि कार्यान्वयनमा ल्याउने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तह	प्रयोगमा नरहेको	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल सरकारबाट तयार गरिएको कार्यविधि कार्यान्वयन गर्ने Post Delivery Inspection अनिवार्य गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल सरकारबाट तयार गरिएको कार्यविधि कार्यान्वयन गर्ने Post Delivery Inspection अनिवार्य गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल सरकारबाट तयार गरिएको कार्यविधि कार्यान्वयन गर्ने Post Delivery Inspection अनिवार्य गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल सरकारबाट तयार गरिएको कार्यविधि कार्यान्वयन गर्ने Post Delivery Inspection अनिवार्य गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल सरकारबाट तयार गरिएको कार्यविधि कार्यान्वयन गर्ने Post Delivery Inspection अनिवार्य गर्ने 	खरिद भएका सामग्रीहरूको गुणस्तर सुनिश्चित हुने
६.२	मधेस प्रदेशमा औषधिको गुणस्तरका लागि अनुगमन प्रणाली विकास गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तह	प्रादेशिक संगठन संरचनामा औषधि व्यवस्था विभाग नरहेको	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्तर तथा स्थानीय तहहरूबाट खरिद भएका औषधिहरू नमुना लिई गुणस्तर जांच गर्ने र अनुगमन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्तर तथा स्थानीय तहहरूबाट खरिद भएका औषधिहरू नमुना लिई गुणस्तर जांच गर्ने र अनुगमन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्तर तथा स्थानीय तहहरूबाट खरिद भएका औषधिहरू नमुना लिई गुणस्तर जांच गर्ने र अनुगमन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्तर तथा स्थानीय तहहरूबाट खरिद भएका औषधिहरू नमुना लिई गुणस्तर जांच गर्ने र अनुगमन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्तर तथा स्थानीय तहहरूबाट खरिद भएका औषधिहरू नमुना लिई गुणस्तर जांच गर्ने र अनुगमन गर्ने 	सबै तहमा औषधिको गुणस्तर अनुगमन प्रभावकारी हुनु

६.३	सुदूरपश्चिम प्रदेशमा औषधि तथा औषधि जन्य मालसामानहरूको गुणस्तर परीक्षणका लागि प्रदेश स्तरमा प्रयोगशालाको आवश्यकता सम्बन्धी अध्ययन गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, औषधि व्यवस्था विभाग	अध्ययन नभएको	• औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानहरूको गुणस्तर परीक्षणका लागि प्रदेश स्तरमा प्रयोगशालाको आवश्यकता सम्बन्धी अध्ययन गर्ने	• प्रदेश स्तरमा प्रयोगशालाको आवश्यकता सम्बन्धी अध्ययनको नतिजा सार्वजनिक गर्ने र यस बारे छलफल, बहस गर्ने	• प्रदेश स्तरमा उपलब्ध प्रयोगशालाहरूको औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानहरूको गुणस्तर परीक्षणका लागि उपयोग गर्ने	• प्रदेश स्तरमा प्रयोगशालाहरूको स्थापनाको लागि O&M survey गर्ने	• प्रदेश स्तरमा प्रयोगशालाको स्थापना गर्ने	• प्रदेश स्तरमा प्रयोगशालाहरूको आवश्यकता सम्बन्धी अध्ययन र सोको नतिजा सार्वजनिक हुने • प्रदेश स्तरमा औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानहरू परीक्षण गर्ने प्रयोगशाला प्रयोगमा आउने
७ संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि हुने									
७.१	सुदूरपश्चिम प्रदेशमा खरिदसँग सम्बन्धित तालिम प्राप्त जनशक्ति उपलब्ध गर्ने र e-GP कार्यान्वयनमा आउने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्रदेश स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	न्यून संख्यामा तालिम प्राप्त जनशक्ति रहेको	• नेपाल सरकारबाट तयार भएको आधारभूत e-GP सहित खरिद सम्बन्धी तालिम पाठ्यक्रम अनुसरण गरी तालिम संचालन गर्ने	• संघीय स्तरमा रहेको आधारभूत e-GP सहित खरिद सम्बन्धी तालिम पाठ्यक्रम अनुसरण गरी तालिम संचालन गर्ने	• संघीय स्तरमा रहेको आधारभूत e-GP सहित खरिद सम्बन्धी तालिम पाठ्यक्रम अनुसरण गरी तालिम संचालन गर्ने	• संघीय स्तरमा रहेको आधारभूत e-GP सहित खरिद सम्बन्धी तालिम पाठ्यक्रम अनुसरण गरी तालिम संचालन गर्ने	• संघीय स्तरमा रहेको आधारभूत e-GP सहित खरिद सम्बन्धी तालिम पाठ्यक्रम अनुसरण गरी तालिम संचालन गर्ने	• तालिम प्राप्त जनशक्तिको उपलब्धता हुने र सबै तहबाट e-GP कार्यान्वयनमा आउने
७.२	प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूका लागि उपयोगी खरिद सम्बन्धी एकीकृत तालिम मोड्युल विकास गर्ने/अद्यावधिक गर्ने, खरिद कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरू र व्यवस्थापकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र, प्र.स्वा.ता.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	संघीय तहमा मस्यौदा तालिम मोड्युल विकास भएको	• आपूर्ति व्यवस्थापन, मौज्जात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारणका लागि तयार/परिमार्जन गरिएको अद्यावधिक तालिम सामग्री प्रयोग गरी दक्षता अभिवृद्धि गर्ने	• आपूर्ति व्यवस्थापन, मौज्जात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारणका लागि तयार/परिमार्जन गरीएको तालिम सामग्री प्रयोग गरी दक्षता अभिवृद्धि गर्ने	• आपूर्ति व्यवस्थापन, मौज्जात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारणका लागि तयार/परिमार्जन गरिएको तालिम सामग्री प्रयोग गरी दक्षता अभिवृद्धि गर्ने	• आपूर्ति व्यवस्थापन, मौज्जात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारणका लागि तयार/परिमार्जन गरिएको तालिम सामग्री प्रयोग गरी दक्षता अभिवृद्धि गर्ने	• आपूर्ति व्यवस्थापन, मौज्जात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारणका लागि तयार/परिमार्जन गरिएको तालिम सामग्री प्रयोग गरी दक्षता अभिवृद्धि गर्ने	• खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनका लागि तालिम प्राप्त जनशक्तिको उपलब्धता हुने

७.३	प्रदेश भित्र खरिदसंग सम्बन्धित सफलताका कथाहरू आदान प्रदान गर्ने र राम्रा सिकाईहरू विस्तार गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.केन्द्र, प्र.स्वा..ता.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	नभएको	●संरचनात्मक खरिद सम्झौता, e-LMIS, LMIS, TSB, e-GP, आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी वार्षिक सम्मेलन अवलोकन भ्रमण गर्ने	●संरचनात्मक खरिद सम्झौता, e-LMIS, LMS, TSB, e-GP, आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी वार्षिक सम्मेलन अवलोकन भ्रमण गर्ने	●संरचनात्मक खरिद सम्झौता, e-LMIS, LMIS, TSB, e-GP, आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी वार्षिक सम्मेलन अवलोकन भ्रमण गर्ने	●संरचनात्मक खरिद सम्झौता, e-LMIS, LMIS, TSB, e-GP, आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी वार्षिक सम्मेलन अवलोकन भ्रमण गर्ने	●संरचनात्मक खरिद सम्झौता, e-LMIS, LMIS, TSB, e-GP, आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी वार्षिक सम्मेलन अवलोकन भ्रमण गर्ने	●सम्मेलन र अवलोकन भ्रमणबाट सिकाइहरू विस्तार हुने	
८ वित्तीय सुशासन कायम हुने										
८.१	प्रदेश भित्र भएका खरिद कार्य सम्पन्न पश्चात सोको जानकारी सार्वजनिक गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ. व्य .केन्द्र, प्र.स्वा..ता.केन्द्र र स्थानीय तहहरू	नभएको	●खरिद कार्य सम्पन्न भए पश्चात् प्रदेश भित्रका सबै खरिद गर्ने कार्यालयहरूले तोकिएको ढाँचामा जानकारी सार्वजनिक गर्ने	●खरिद कार्य सम्पन्न भए पश्चात् प्रदेश भित्रका सबै खरिद गर्ने कार्यालयहरूले तोकिएको ढाँचामा जानकारी सार्वजनिक गर्ने	●खरिद कार्य सम्पन्न भए पश्चात् प्रदेश भित्रका सबै खरिद गर्ने कार्यालयहरूले तोकिएको ढाँचामा जानकारी सार्वजनिक गर्ने	●खरिद कार्य सम्पन्न भए पश्चात् प्रदेश भित्रका सबै खरिद गर्ने कार्यालयहरूले तोकिएको ढाँचामा जानकारी सार्वजनिक गर्ने	●खरिद कार्य सम्पन्न भए पश्चात् प्रदेश भित्रका सबै खरिद गर्ने कार्यालयहरूले तोकिएको ढाँचामा जानकारी सार्वजनिक गर्ने	●कार्य सम्पादन पारदर्शी भई सुशासन कायम हुने	
८.२	प्रदेश भित्र स्वास्थ्य सामग्री खरिद गर्ने ईकाईहरूले खरिदपूर्व आपूर्तिकर्ताहरूसँग छलफल गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ. व्य .केन्द्र र स्थानीय तह	आवश्यकता अनुसार प्र.स्वा.आ.केन्द्रमा हुने गरेको	●सम्भावित आपूर्तिकर्ताहरूसँग छलफल गराइने र वार्षिक रूपमा कम्तीमा एक पटक आपूर्तिकर्ताहरूसँग बैठक गर्ने	●सम्भावित आपूर्तिकर्ताहरूसँग छलफल गराइने र वार्षिक रूपमा कम्तीमा एक पटक आपूर्तिकर्ताहरूसँग बैठक गर्ने	●सम्भावित आपूर्तिकर्ताहरूसँग छलफल गराइने र वार्षिक रूपमा कम्तीमा एक पटक आपूर्तिकर्ताहरूसँग बैठक गर्ने	●सम्भावित आपूर्तिकर्ताहरूसँग छलफल गराइने र वार्षिक रूपमा कम्तीमा एक पटक आपूर्तिकर्ताहरूसँग बैठक गर्ने	●सम्भावित आपूर्तिकर्ताहरूसँग छलफल गराइने र वार्षिक रूपमा कम्तीमा एक पटक आपूर्तिकर्ताहरूसँग बैठक गर्ने	●स्वास्थ्य क्षेत्रमा हुने खरिदहरूका बारे आपूर्तिकर्ताहरूलाई जानकारी हुने र खरिदमा देखिएका आपूर्तिकर्ताहरूको जिज्ञासा र समस्या समाधान हुने	
८.३	प्रदेश भित्र स्वास्थ्य सामग्री खरिद गर्ने इकाईहरूको खरिदमा संलग्न अधिकारीहरूका लागि आचार संहिता निर्माण गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ. व्य.केन्द्र र स्थानीय तह	छुट्टै आचार संहिता नभएको	●खरिदमा संलग्न अधिकारीहरूका लागि संघीय तहबाट तयार भएको आचार संहिता प्रयोगमा ल्याउने	●खरिदमा संलग्न अधिकारीहरूका लागि संघीय तहबाट स्वीकृत आचार संहिता प्रयोगमा ल्याउने	●खरिदमा संलग्न अधिकारीहरूका लागि संघीय तहबाट स्वीकृत आचार संहिता प्रयोगमा ल्याउने	●खरिदमा संलग्न अधिकारीहरूका लागि संघीय तहबाट स्वीकृत आचार संहिता प्रयोगमा ल्याउने	●खरिदमा संलग्न अधिकारीहरूका लागि संघीय तहबाट स्वीकृत आचार संहिता प्रयोगमा ल्याउने	●आचार संहिता प्रयोगमा आएको हुने	

८.४	गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली स्थापित गर्ने र नागरिकको सहभागिता बढाउने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य. केन्द्र र स्थानीय तह	प्रभावकारी कार्यान्वयन नभएको	•गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली तयार गरी प्राप्त गुनासोहरूको उचित सुनुवाइ गर्ने	•गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली पूर्ण विकसित रूपमा प्रयोग भई प्राप्त गुनासोहरूको उचित सुनुवाइ गर्ने	•गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली पूर्ण विकसित रूपमा प्रयोग भई प्राप्त गुनासोहरूको उचित सुनुवाइ गर्ने	•गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली पूर्ण विकसित रूपमा प्रयोग भई प्राप्त गुनासोहरूको उचित सुनुवाइ गर्ने	•गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली पूर्ण विकसित रूपमा प्रयोग भई प्राप्त गुनासोहरूको उचित सुनुवाइ गर्ने	•गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली संचालन भएको हुने	
८.५	खरिद अनुपालन जांच प्रणाली (Procurement Compliance System) विकास गर्ने	प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्र.स्वा.आ.व्य.केन्द्र र स्थानीय तह	नभएको	•संघमा तयार गरी लागु गरेका प्रणाली अनुसरण गर्ने	•संघमा तयार गरी लागु गरेका प्रणाली अनुसरण गर्ने	•संघमा तयार गरी लागु गरेका प्रणाली अनुसरण गर्ने	•प्रणालीको थालनीसँगै मूल्यांकन गर्ने	•प्रणालीलाई व्यापक र व्यवहारिक बनाउने	•लेखा परीक्षणमा बेरुजु कम हुनु तथा लेखा परीक्षण प्रतिवेदन सकारात्मक हुने	

९. अनुसूची १: सामाजिक बिकास मन्त्रालय तथा मातहतका निकायको विवरण

सि.नं.	क्र.सं.	निकाय
क. सरकारी निकायहरू		
१.	सामाजिक विकास मन्त्रालय	
	१.	प्रशासन तथा योजना महाशाखा
	२.	उच्च शिक्षा महाशाखा
	३.	शैक्षिक योजना तथा अनुसन्धान महाशाखा
	४.	अस्पताल विकास तथा चिकित्सा सेवा महाशाखा
	५.	नीति, कानून, मापदण्ड योजना तथा जनस्वास्थ्य महाशाखा
	६.	युवा तथा खेलकुद महाशाखा
	७.	सामाजिक विकास महाशाखा
२.	स्वास्थ्य अन्तर्गतका निकायहरू :	
अ.	प्रदेशस्तरीय कार्यालयहरू :	
	१.	प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय
	२.	प्रदेश स्वास्थ्य तालिम केन्द्र
	३.	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र
	४.	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
	५.	प्रादेशिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्र
आ.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू	
	१.	स्वास्थ्य कार्यालय, बझाङ
	२.	स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा
	३.	स्वास्थ्य कार्यालय, डोटी
	४.	स्वास्थ्य कार्यालय, अछाम
	५.	स्वास्थ्य कार्यालय, कैलाली
	६.	स्वास्थ्य कार्यालय, दार्चुला
	७.	स्वास्थ्य कार्यालय, बैतडी
	८.	स्वास्थ्य कार्यालय, डडेलधुरा
	९.	स्वास्थ्य कार्यालय, कन्चनपुर
इ.	आयुर्वेद औषधालय/स्वास्थ्य केन्द्रहरू	
	१.	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय, कैलाली
	२.	महाकाली आयुर्वेद औषधालय, कन्चनपुर
	३.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, दार्चुला
	४.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, बैतडी
	५.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, डडेलधुरा
	६.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, बझाङ

	७.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, बाजुरा
	८.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, अछाम
	९.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, डोटी
ख. अस्पताल/समितिहरू:		
अ.	सरकारी अस्पताल/समितिहरू:	
	१.	सेती प्रादेशिक अस्पताल, कैलाली
	२.	महाकाली प्रादेशिक अस्पताल, कंचनपुर
	३.	टिकापुर अस्पताल, कैलाली
	४.	जिल्ला अस्पताल, बैतडी
	५.	जिल्ला अस्पताल, बझाङ
	६.	जिल्ला अस्पताल, बाजुरा
	७.	जिल्ला अस्पताल, अछाम
	८.	जिल्ला अस्पताल, डोटी
	९.	जिल्ला अस्पताल, दार्चुला
आ.	अन्य निकायहरू :	
	१.	शिक्षा विकास निर्देशनालय १
	२.	शिक्षा तालिम केन्द्र ४
	३.	व्यवसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्रहरू २
	४.	रोजगार सूचना केन्द्र १
	५.	सामाजिक विकास इकाइ कार्यालयहरू ९
	६.	प्रदेश खेलकूद परिषद् १
	७.	प्रदेश युवा परिषद् १

१०. अनुसूची २: खरिद सुधार योजना मस्यौदा तर्जुमा अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रममा सहभागीहरू

मिति : २०७८ चैत्र २८ र २९ गते संचालित अन्तरक्रिया कार्यक्रममा सहभागीहरू

१.	माननीय मन्त्री गोविन्द राज वोहरा, सामाजिक विकास मन्त्रालय
२.	माननीय राज्यमन्त्री टेक बहादुर रैका आउजी , सामाजिक विकास मन्त्रालय
३.	श्रीमान् दीपक लामिछाने, प्रदेश सचिव, सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
४.	श्री नरेन्द्र सिंह कार्की, महाशाखा प्रमुख, अस्पताल विकास तथा चिकित्सा सेवा महाशाखा, सुदुरपश्चिम प्रदेश
५.	डा. जगिदश जोशी, नि. निर्देशक, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
६.	श्री दया कृष्ण पन्त, प्रमुख, स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा
७.	श्री जय राज भट्ट, प्रमुख, स्वास्थ्य कार्यालय, दार्चुला
८.	डा. दिपेश श्रेष्ठ, नि.मे.सु. जिल्ला अस्पताल, बैतडी
९.	आन सिंह डांगा, अधिकृत, जिल्ला अस्पताल, दार्चुला
१०.	डा. चेतराज जोशी, प्रमुख, अस्पताल विकास तथा चिकित्सा सेवा शाखा, सा.वि.म., सुदुरपश्चिम प्रदेश
११.	श्री हेमराज खड्का, प्रमुख, प्रादेशिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्र, कंचनपुर
१२.	श्री प्रेम सिंह भण्डारी, फार्मसी अधिकृत, सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
१३.	डा. खगेन्द्र बहादुर बम, नि. निर्देशक, प्रादेशिक आयर्वेद चिकित्सालय, कैलाली
१४.	डा. प्रकाश राज जोशी, नि.मे.सु. जिल्ला अस्पताल, बाजुरा
१५.	श्री डिल्ली रमण जोशी, प.नि.सु.नि., स्वास्थ्य कार्यालय, डोटी
१६.	श्री तेज विक्रम शाही, ज.स्वा.नि., टिकापुर अस्पताल, कैलाली
१७.	उत्तम राज उपाध्याय, ज.स्वा.नि., जिल्ला अस्पताल, अछाम
१८.	श्री रमेश पंगेनी, स.ले.पा., सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
१९.	डा. नरेश प्रसाद जोशी, प.हे.डे., सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
२०.	श्री राजेन्द्र प्रसाद अवस्थी, को.चै.अ., प्र.स्वा.आ.व्य. के. कैलाली
२१.	श्री अभिषेक राज जोशी, फा.अ., प्र.स्वा.आ.व्य. के. कैलाली
२२.	श्री हरिश बहादुर चन्द, स्वा.शि.टे., स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, सुदुरपश्चिम प्रदेश
२३.	डा. अर्जुन भट्ट, नि.मे.सु., महाकाली प्रादेशिक अस्पताल, महेन्द्रगर
२४.	श्री खेम राज भट्ट, ना.सु., प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, कैलाली
२५.	श्री नन्द राज भट्ट, ले.अ., महाकाली प्रादेशिक अस्पताल, महेन्द्रगर
२६.	श्री शिवराज सुनार, प्रमुख, स्वास्थ्य कार्यालय, कंचनपुर
२७.	डा. सदिन कुमार अखेल, नि.मे.सु., जिल्ला अस्पताल, बाभफाड.
२८.	डा. निरंजन श्रेष्ठ, नि.मे.सु. जिल्ला अस्पताल, डोटी
२९.	श्री भानु भक्त जोशी, नि.प्रमुख, स्वास्थ्य कार्यालय, बाभफाड.
३०.	डा. सोनाली बास्कोटा, मे.सु. जिल्ला अस्पताल, अछाम
३१.	श्री लाल बहादुर धामी, नि.प्रमुख, स्वास्थ्य कार्यालय, कैलाली

३२.	श्री हेमा भण्डारी, ज.स्वा.अ., सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
३३.	श्री गीता भट्ट, क.न.अ., सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
३४.	श्री झनक राज हुंगाना, प्रमुख, स्वास्थ्य कार्यालय, अछाम
३५.	श्री अमर सिंह भाट, रेडियो ग्राफर, जिल्ला अस्पताल, डोटी
३६.	श्री सरस्वती घिमिरे, ले.अ., स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, कैलाली
३७.	श्री नरेन्द्र सन्याल, ले.अ., सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
३९.	श्री जगत साउद, पत्रकार
३९.	श्री नित्यानन्द जोशी, ले.अ. प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
४०.	श्री गजेन्द्र प्रसाद कुशवाहा, बरिष्ठ कविराज, प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय, कैलाली
४१.	श्री मदन राज अवस्थी, ले.अ. स्वास्थ्य कार्यालय, कैलाली
४२.	श्री सोमराज कार्की, ज.स्वा.नि. स्वास्थ्य कार्यालय, बैतडी
४३.	श्री जनक राज भट्ट, कम्प्युटर अधिकृत, सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
४४.	श्री बलदेव कापडी, ले.अ., सेती प्रादेशिक अस्पताल, कैलाली
४५.	श्री राजेन्द्र प्रसाद पनेरू, ले.अ., स्वास्थ्य निर्देशनालय, डोटी
४६.	श्री राम प्रसाद ओझा, नि.निर्देशक, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, कैलाली
४७.	श्री केशर बहादुर साउद, ज.स्वा.नि., स्वास्थ्य निर्देशनालय, डोटी
४८.	श्री आशुतोष श्रेष्ठ, प्रमुख, स्वास्थ्य कार्यालय, डडेल्धुरा
४९.	श्री कुम्भ राज शर्मा, सि.अ.हे.व.अ., धनगढी उप नगरपालिका
५०.	श्री योगेश कुमार अवस्थी, ज.स्वा.नि., धनगढी उप नगरपालिका
५१.	श्री तुलसी प्रसाद भट्टराई, उप सचिव, MoEAP
५२.	श्री गोर सिंह करली, अधिकृत
५३.	श्री शिवराज बोहरा, निजी सचिव, सामाजिक विकास मन्त्रालय
५४.	श्री मेश्वरराज जोशी, कम्प्युटर अधिकृत, अर्थिक मामिला मन्त्रालय
५५.	श्री विर बहादुर सिंह, सम्वाददाता, पश्चिम टुडे
५६.	श्री कैलास जोशी, सम्पादक, अग्नी पोष्ट दैनिक
५७.	डा. देवेन्द्र प्रसाद ज्ञवाली, लिडरसिप एण्ड गर्भनिन्स टिम लिडर, एन.एच.एस.एस.पी.
५८.	श्री रामकाजी भोमी, खरिद विशेषज्ञ, एन.एच.एस.एस.पी.
५९.	श्री राजन अधिकारी, क्षमता विकास सल्लाहाकार, एन.एच.एस.एस.पी.
६०.	श्री भानु भक्त निरौला, पि.एफ.एम. सल्लाहाकार, एन.एच.एस.एस.पी.
६१.	श्री केशव राज ओझा, एन.एच.एस.एस.पी. सुदुरपश्चिम प्रदेश
६२.	श्री सूर्य किसन, पि.एफ.एम. अधिकृत, एन.एच.एस.एस.पी. सुदुरपश्चिम प्रदेश
६३.	श्री भोगेन्द्र राज डोटेल, सल्लाहाकार, एन.एच.एस.एस.पी.
६४.	श्री मोहन बहादुर थापा, सल्लाहाकार, एन.एच.एस.एस.पी.

११. अनुसूची ३: खरिद सुधार योजनाको मस्यौदा उपर कार्यशाला गोष्ठीमा सहभागीहरू

१.	माननीय मन्त्री गोविन्द राज बोहरा, सामाजिक विकास मन्त्रालय
२.	डा. जगिदश जोशी, नि. निर्देशक, प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
३.	श्री दया कृष्ण पन्त, प्रमुख, नीति योजना कानून मापदण्ड तथा जनस्वस्थ्य महाशाखा, सामाजिक विकास मन्त्रालय
४.	श्री हेमराज खड्का, प्रमुख, प्रादेशिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्र, कंचनपुर
५.	श्री कृष्ण बहादुर बोहरा, स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, धनगढी उप महानगरपालिका
६.	श्री राम प्रसाद ओझा, नि. निर्देशक, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, धनगढी, सुदुरपश्चिम प्रदेश
७.	श्री नित्यानन्द जोशी, लेखा अधिकृत, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, धनगढी, सुदुरपश्चिम प्रदेश
८.	डा. खगेन्द्र बहादुर बम, नि. निर्देशक, प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय, कैलाली
९.	श्री अभिषेक राज जोशी, फा.अ., प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ती व्यवस्थापन केन्द्र
१०.	श्री पदम विष्ट, नि. निर्देशक, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, धनगढी, सुदुरपश्चिम प्रदेश
११.	श्री बलदेव कापडी, लेखा अधिकृत, सेती प्रादेशिक अस्पताल, कैलाली
१२.	श्री सुरेन्द्र सिंह कार्की, प्रशासकिय अधिकृत, धनगढी उपमहानगर पालिका, धनगढी, सुदुरपश्चिम प्रदेश
१३.	श्री सरस्वती घिमिरे, लेखा अधिकृत, प्रदेश स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, कैलाली
१४.	श्री तिलक सिंह कार्की, स्वास्थ्य शिक्षा अधिकृत, प्रदेश स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, कैलाली
१५.	श्री यज्ञ राज पाण्डे, लेखा अधिकृत, प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, धनगढी, कैलाली,
१६.	श्री यज्ञ राज लेखक, लेखा अधिकृत, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, धनगढी
१७.	श्री शिवराज बोहरा, मन्त्री निजी सचिव, सामाजिक विकास मन्त्रालय
१८.	श्री टेक राज पाण्डे, स्वकिय सचिव, मन्त्रीको सचिवालय, सामाजिक विकास मन्त्रालय
१९.	डा. चेतराज जोशी, प्रमुख, अस्पताल विकास तथा चिकित्सा सेवा शाखा, सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
२०.	श्री सत्य राज जोशी, शाखा अधिकृत, सामाजिक विकास मन्त्रालय
२१.	श्री नरेन्द्र संजेल, लेखा अधिकृत, सामाजिक विकास मन्त्रालय
२२.	श्री हेमलता ठगुन्ना, सह लेखापाल, प्रादेशिक आयुर्वेदिक चिकित्सालय, धनगढी
२३.	डा. प्रदिप मिश्र, व.पे.क, सेती प्रादेशिक अस्पताल, कैलाली
२४.	श्री सुरेन्द्र बहादुर शाही, प्रादेशिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्र, सुदुरपश्चिम प्रदेश
२५.	श्री केशर बहादुर साउद, जनस्वास्थ्य अधिकृत, स्वास्थ्य निर्देशनालय, डोटी
२६.	डा. सुरेश तिवारी, रणनीतिक सल्लाहाकार, एन.एच.एस.एस.पी.
२७.	डा. देवेन्द्र प्रसाद ज्ञवाली, लिडरसिप एण्ड गर्भनिन्स टिम लिडर, एन.एच.एस.एस.पी.
२८.	श्री रामकाजी भोमी, खरिद विशेषज्ञ, एन.एच.एस.एस.पी.
२९.	श्री राजन अधिकारी, क्षमता विकास सल्लाहाकार, एन.एच.एस.एस.पी.
३०.	श्री भानु भक्त निरौला, पि.एफ.एम. सल्लाहाकार, एन.एच.एस.एस.पी.
३१.	श्री भोगेन्द्र राज डोटेल, खरिद परामर्शदाता, एन.एच.एस.एस.पी.
३२.	श्री केशव राज ओझा, एन.एच.एस.एस.पी. सुदुरपश्चिम प्रदेश
३३.	श्री सूर्य किसन, पि.एफ.एम. अधिकृत, एन.एच.एस.एस.पी. सुदुरपश्चिम प्रदेश
३४.	श्री गणेश बहादुर खत्री, एचएसएसअ१, एन.एच.एस.एस.पी. सुदुरपश्चिम प्रदेश

१२. अनुसूची ४: खरिद सुधार योजनाको मस्यौदा उपर सुझाव समूह विभाजन

अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम संचालन मिति २०७९ श्रावण ४ गते

समूह १: परिचय खण्डमा सुझाव प्रस्तुत गर्नेहरू

१. श्री यज्ञराज पाण्डेय लेखा अधिकृत, प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, धनगढी, कैलाली, सुदुरपश्चिम प्रदेश
२. श्री सरस्वती घिमिरे, लेखा अधिकृत, प्रदेश स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, धनगढी, कैलाली, सुदुरपश्चिम प्रदेश
३. श्री पदम विष्ट, नि. निर्देशक, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र धनगढी, कैलाली, सुदुरपश्चिम प्रदेश
४. श्री नित्यानन्द जोशी, लेखा अधिकृत, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, धनगढी, कैलाली, सुदुरपश्चिम प्रदेश

समूह २: अपेक्षित परिणामहरू १, २, ३, ४ मा सुझाव प्रस्तुत गर्नेहरू

१. डा. चेतराज जोशी, प्रमुख, अस्पताल विकास तथा चिकित्सा सेवा शाखा, सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
२. श्री नरेन्द्र सन्याल, लेखा अधिकृत, सामाजिक विकास मन्त्रालय
३. श्री अभिषेक राज जोशी, फा.अ., प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, सुदुरपश्चिम प्रदेश
४. श्री यज्ञ राज लेखक, लेखा अधिकृत, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
५. श्री सुरेन्द्र सिंह कार्की, प्रशासकिय अधिकृत, धनगढी उपमहानगर पालिका, धनगढी, सुदुरपश्चिम प्रदेश

समूह ३: अपेक्षित परिणामहरू ५, ६, ७ र ८ मा सुझाव प्रस्तुत गर्नेहरू

१. श्री वलदेव कापडी, लेखा अधिकृत, सेती प्रादेशिक अस्पताल, कैलाली
२. श्री सत्य राज जोशी, शाखा अधिकृत, सामाजिक विकास मन्त्रालय
३. श्री हेमलता ठगुन्ना, सह लेखापाल, प्रादेशिक आयुर्वेदिक चिकित्सालय, धनगढी
४. श्री कृष्ण बहादुर बोहरा, प्रमुख, धनगढी उपमहानगर पालिका, कैलाली

कार्यक्रम संचालन, सहजीकरण तथा टिपोट लेखन

१. श्री हेम राज खड्का, व.स्वा.शि.अ., सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश

१३. अनुसूची ५: खरिद सुधार योजनाको मस्यौदा उपर कार्यशाला गोष्ठीका झलकहरु

मिति: २०७९ श्रावण ४ गते

अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रमको व्यानर

सहभागीहरूलाई स्वागत तथा कार्यक्रमको उद्देश्य प्रस्तुत गर्दै स्वास्थ्य महाशाखा प्रमुख श्री दया कृष्ण पन्त

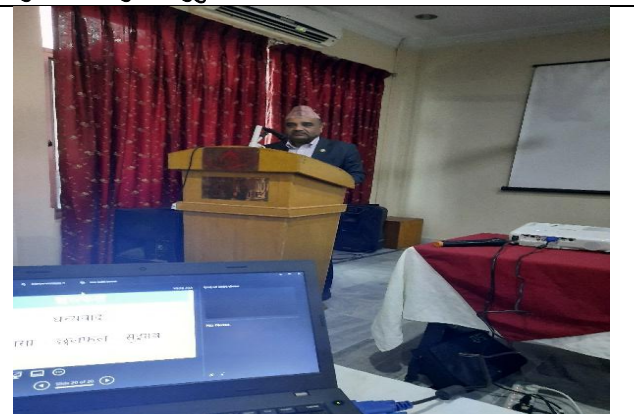
प्राविधिक परामर्शदाता NHSSP को टिम अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रममा सहभागिता जनाउँदै

ब.स्वा.शि.अ. हेम राज खड्का टिपोट गरिएका सल्लाह सुझाव प्रस्तुत गर्नुहुँदै

श्री पदम विष्ट, (नि. निर्देशक, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र) सुझाव प्रस्तुत गर्दै

सामाजिक विकास मन्त्रालय, माननीय मन्त्री गोविन्द राज बोहरा सहभागीहरूलाई निर्देशन तथा आफ्ना विचार प्रस्तुत गर्दै

१४. सन्दर्भ सूची

१. महालेखापरीक्षकको कार्यालय बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल, महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन, २०७५, २०७७, २०७८
२. स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, रामशाह पथ, काठमाडौं. २०७६, राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति, २०७६
३. स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र रणनीति, २०७२-०७७
४. स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, २०७७, सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन रणनीतिक खाका २०७७/७८-२०८१/८२, ४ श्रावण २०७७
५. कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय, नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली २०७४ अघावधिक सहित, २०७६
६. कृष्ण प्रसाद सापकोटा, रूद्र सापकोटा, नवराज कोइराला, (सङ्घीय नेपालमा तहगत सरकारबीच अधिकार र कार्य जिम्मेवारीको बाँडफाँड, असोज २०७६)
७. प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयको वेबसाइट <https://www.opmcm.gov.np>
८. MoF, 2017; Nepal's Public Financial Management Reform Strategy/Program (PFMRP); Phase-II (2016/17-2025/26); July 2017; PEFA Secretariat
९. MoHP, 2017; Procurement Improvement Plan (PIP) FY2017/18-2021/22; November 2017.
१०. MoH, 2017; Financial Management Improvement Plan (FMIP) 2016-21; January 2017.
११. PPMO, 2014; Nepal Public Procurement Strategic Framework (Phase-II), 2014-16; July, 2014.
१२. USAID/Nepal, (2022). Subnational Procurement Practices of Maternal, New-Born, and Child Health Medicines in Nepal
१३. Ministry of Health, Population and Family Welfare, 2079; Annual Health Report Fiscal Year 2077/078
१४. स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, २०७९, औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक रणनीतिक खाका (२०७९/८०—२०८३/०८४),
१५. प्रदेश सरकार कार्य विभाजन नियमावली २०७४
१६. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
१७. सुदूरपश्चिम प्रदेश सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७८

औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिद सुधार योजना तयार पार्न योगदान पुर्याउनुहुने महानुभावहरु को नामवली :

१. श्री दीपक लामिछाने, प्रदेश सचिव, सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
२. श्री गणेश बहादुर सिंह, उपसचिव, प्रशासन योजना तथा अनुगमन महाशाखा, सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
३. श्री दया कृष्ण पन्त, प्रमुख, नीति योजना कानून मापदण्ड तथा जनस्वस्थ्य महाशाखा, सामाजिक विकास मन्त्रालय
४. श्री हेमराज खड्का, ब.स्वा.शि.अ., सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
५. डा. चेत राज जोशी , प्रमुख, अस्पताल विकास तथा चिकित्सा सेवा शाखा, सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
६. नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र कार्यक्रममा आबद्ध प्रदेश संयोजक श्री केशवराज ओझा, सार्वजनिक खरिद तथा वित्तीय व्यवस्थापन अधिकृत श्री सुर्य किसान तथा सम्पूर्ण कर्मचारी हरु

सहयोगः

Disclaimer:

This material has been funded by UKaid from the UK government; however the views expressed do not necessarily reflect the UK government's official policies.